

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСТУПНОСТІ ТА ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ДОШКІЛЬНОЮ ТА ПОЧАТКОВОЮ ОСВІТОЮ ЯК УМОВА СТВОРЕННЯ ЄДИНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Т.В.Мамунчак

Україна, м. Запоріжжя, дошкільний навчальний заклад № 101

Дошкільне дитинство є унікальним періодом становлення і розвитку особистості – періодом закладання системи цінностей, світогляду, взаємодії дитини зі Світом. Саме цим визначається роль і місце дошкільної освіти в суспільстві, яке стверджує гуманістичні цінності та ідеали кардоцентризму.

Умовою особистісного зростання є створення єдиного освітнього простору України, підґрунтям якого є забезпечення наступності між дошкільною та початковою ланками освіти.

Правовою основою створення територіального комплексу безперервної освіти «дошкільний заклад – початкова школа» є законодавчі акти України – ст. 53 Конституції України; закони України „Про освіту”, “Про дошкільну освіту”, „Про загальну середню освіту”, „Про охорону дитинства”; Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) (від 22.11.2001 № 12/5); Національна доктрина розвитку освіти України (від 17.04.2002 № 347/2002), Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Інструкції з обліку дітей і підлітків шкільного віку” (від 12.04.2000 № 646), інструктивно-методичні рекомендації Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про забезпечення взаємодії в освітній роботі з дітьми старшого дошкільного і молодшого шкільного віку» (від 19.08.2011 №1/9-634).

Концепцією загальної середньої освіти (12-річна школа), в розділі 3 «Зміст загальної середньої освіти» передбачено поєднання наступності навчального змісту і вимог щодо його засвоєння між дошкільною освітою і початковою школою. Національною доктриною розвитку освіти України в розділі 8 «Безперервність освіти, навчання протягом життя» зазначено, що безперервність освіти реалізується шляхом забезпечення наступності змісту та координації навчально-виховної діяльності на різних ступенях освіти, що функціонують як продовження попередніх і передбачають підготовку громадян для можливого переходу на наступні ступені. В розділі «Очікувані результати» – Реалізація Національної доктрини забезпечить перехід до нового типу гуманістично-інноваційної освіти, що сприятиме істотному зростанню

інтелектуального, культурного, духовно-морального потенціалу особистості та суспільства. В результаті цього відбудуться потужні позитивні зміни у системі матеріального виробництва та духовного відродження, структурі політичних відносин, побуті і культурі.

Отже, створення єдиного простору розвитку особистості дитини визначено законодавчою базою освіти України і для реалізації на практиці потребує усвідомленого ставлення педагогів до забезпечення наступності та взаємодії між дошкільною та початковою освітою.

Наступність є обов'язковою умовою неперервності здобуття освіти, що має сприяти узгодженню мети, змісту, методів і форм навчання та виховання дітей дошкільного закладу та початкової школи.

Орієнтовними напрямками реалізації питання наступності та взаємодії між дошкільною та початковою освітою, на думку автора, є:

1. Вивчення педагогічним колективом умов здійснення неперервності здобуття освіти, законодавчих та нормативно-правових актів забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою в Україні.

2. Складання керівниками дошкільного та загальноосвітнього навчальних закладів угоди про співпрацю та плану спільної роботи.

3. Здійснення методичної роботи щодо взаємодії дошкільної та початкової ланок освіти.

4. Освітня робота з дітьми старшого дошкільного віку щодо підготовки до школи. Передбачається проведення занять щодо реалізації програми розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт», організація повсякденної діяльності в розрізі готовності дитини дошкільного віку до шкільного навчання, як розвитку у дітей базисних здібностей до навчальної діяльності. Цілісний розвиток особистості визначається як розвиток усієї сукупності її якостей, що можуть бути згруповані в чотири напрямки: спрямованість (нахили, інтереси, бажання, переконання, світогляд); досвід (знання, уміння, навички, звички); психічні процеси (сприйняття, пам'ять, мислення, уява, емоції, почуття, воля); біопсихічні властивості (темперамент, вікові і статеві особливості). Для цілісного розвитку особистості необхідно забезпечити як формування знань, умінь та навичок так і розвиток мотиваційної, пізнавальної, діяльнісно-практичної та емоційно-вольової сфер.

5. Робота психологічної служби у забезпеченні єдиного психолого-медико-педагогічного контролю за динамікою розвитку дітей старшого дошкільного віку.

6. Консультаційно-методична допомога батькам з питань підготовки дітей до школи.

Отже, тільки злагодженість у роботі двох ланок в системі освіти – дошкільної та початкової – здатна забезпечити виконання Державних стандартів освіти і гарантувати збереження здоров'я дітей України.

Надійшло до редакції 24.03.2013 року